

[Rytter.]

ikke skal kunne straffes. Dertil vil jeg sige, at jeg for mit Vedkommende føler det ikke saadan. Min Retsfølelse stødes af, at straf-fri Handlinger skal straffes. Min Retsfølelse stødes af, at vi, som var Medlemmer af Rigsdagen, har været med til at billige disse Erklæringer, som blev sendt ud, og hvorved vi i alt Fald har givet Indtrykket af, at de Handlinger var tilladelige. Min Retsfølelse stødes af, at man i Nürnberg stiller sig paa eet Standpunkt, men vi her-opper paa et andet.

Man undskylder vor Optræden med, at vi handlede under Tvang. Hvad er det dog for noget? Det er et Ord, vi Rigsdagsmænd har fundet paa for at dække os. Nej, der forelaa ikke Tvang, dengang disse Cirkulærer blev udsendt. Jeg tør sige for mit Vedkommende, at jeg handlede ikke under Tvang. Jeg skal ikke paastaa, at det var med Glæde, jeg gik med, men jeg maa sige lige rent ud, at for mig betød Udsendelsen en Lettelse. Det laa jo saadan, at vi blev spurgt fra alle Sider: Er det rigtigt, at vore unge Mænd skal tvangsudskrives, at vore Soldater skal tvangsudskrives, at Tyskland vil indlemme Sønderjylland for at tvangsudskrive disse Folk? Det var det, man hørte. Vi Rigsdagsmænd kunde kun sige dertil: vi ved det ikke, vi kan ikke sige noget om det, men vi ved, at den danske Rigsdag gaar aldrig med til det. Da det saa viste sig, at Spørgsmaalet var fremme — det sagde baade Udenrigsministeren og Forsvarsministeren —, løstes det paa denne Maade. Jeg tænkte ved mig selv: ja, en Mængde af disse Mennesker har jeg ikke Spor Respekt for, det er gamle Bekendte fra en anden Stilling, og de kunde lige saa godt kæmpe paa den ene som paa den anden Side; det er meget godt, de kommer til Østfronten, der er vist ikke rart at være, og skulde de ikke komme hjem, naa ja, Herregud! Der var maaske nogle, der gik med af ideelle Grunde; det kunde vi ikke forstaa, men det blev jo deres Sag. Naar Forholdene laa saaledes, synes jeg, vi maatte handle, som vi gjorde.

Vi ved alle, at der i sin Tid blev fremsat mange Klager over den Maade, hvorpaa ikke blot Fangerne, men ogsaa de internerede blev behandlet. Jeg benytter Lejligheden til at takke den højtærede Justitsminister, fordi han har lettet deres Kaar, og jeg tilraader samtidig, da jeg ved, at Justitsministeren ligger inde med mange Oplysninger om, hvilken Terror, hvilke Mishandlinger i legemlig og psykisk Henseende der har fundet Sted, at samle Materialet, ikke

for at faa nogen straffet — der er straffet mere end nok —, men for at have det i Fremtiden, for der er ikke Tvivl om, at naar der er gaaet nogle Aar, bliver det gjort endnu langt værre, end det er, og det er slemt nok.

Et andet Spørgsmaal, jeg gerne vil omtale, er de saakaldte Stikkerdrab. Jeg skal ikke komme nærmere ind paa Spørgsmaalet, det er vist bedre at behandle det i Udvalget. Ærede Medlemmer ved, at det har været fremme i Pressen; jeg har nævnt det her i Landstinget, og Hartvig Frisch har været inde paa det i Folketinget. Der er nu altsaa Røre om Spørgsmaalet. Man har forskellige Midler til at faa oplyst, hvordan det forholder sig med disse Sager. Jeg for mit Vedkommende kender 5, om jeg saa maa sige dødsdømte Personer, som ved et Tilfælde ikke blev skudt. Jeg har set Materialet i to af Sagerne. I den ene ligger det saaledes, at hvis vedkommende var blevet skudt, vilde jeg ikke have taget i Betænkning at sige, at det var Mord. Vi saa desværre ogsaa, lige efter Befrielsen, at det Materiale, der dannede Grundlag, ofte var meget tyndt. Vi saa, at en islandsk Forfatter blev skudt, uden at der var noget som helst Bevis imod ham, der var kun en Anmeldelse fra en anonym Person.

Vi saa, at en kom ud fra Retten som frifundet, men man mente fra en vis Side, at han alligevel var Stikker. Han blev skudt! Materialet har ikke været saa godt gennemprøvet, som man kunde have ønsket.

Jeg ved, at jeg, da jeg i sin Tid læste, at man efter Krigens Ophør vilde stille Materialet, der var gennemgaaet meget nøje, til Raadighed, følte mig betrygget og sagde, at det var godt. Naar jeg alligevel her foreslaar dette, er det absolut ikke for at faa nogen straffet, det interesserer mig ikke. Jeg synes, at Margenen for disse Folk, af hvem mange har ofret Livet, maa være stor, for mig maa den gerne være op til 98—99 pCt., ja, endnu mere, men jeg synes, at de efterladte maa have et rimeligt Krav paa at faa at vide, hvordan Forholdene var, om det er rigtigt, at deres Søn, der blev dræbt, var Stikker. Jeg kender et Tilfælde, hvor Forældrene blev nervedbrudte. Det var haardt nok at miste Sønnen, men at miste ham paa den Konto, at han var Stikker, var endnu værre, og derfor har de gjort alt for at faa det Tilfælde oplyst. Jeg saa ogsaa, at det i det Tilfælde kneb med at faa Liget udleveret. De fik det til sidst, men egentlig blev det mig sagt, paa den Betingelse, at der ikke skulde gøres mere ved Sagen. Jeg synes, det er forkert. Jeg synes, at vi fra